

Udkast af 15.03.2022 til bekendtgørelse om det frekvenspolitiske rammemandat

Bekendtgørelse om det frekvenspolitiske rammemandat¹⁾

I medfør af § 3 i lov om radiofrekvenser, jf. lovbekendtgørelse nr. ~~1100 af 10. august 2016~~ 151 af 27. januar 2021, fastsættes:

§ 1. Energistyrelsen prioriterer og administrerer den danske frekvensanvendelse inden for rammerne af det frekvenspolitiske rammemandat, jf. bilag 1.

§ 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren træffer i tilfælde af frekvensknaphed, jf. § 7, stk. 6, i lov om radiofrekvenser beslutning om metode til tildeling af tilladelser til at anvende radiofrekvenser i form af auktion, offentligt udbud eller udstedelse af tilladelser, efterhånden som ansøgninger herom modtages, jf. lovens § 9, stk. 1 og 2, hvor der er følgende væsentlige samfundsmæssige hensyn, jf. lovens § 2, stk. 2, at varetage i forbindelse med udstedelsen:

- 1) Udstedelse af tilladelse er af betydning for anvendelse af radiofrekvenser til nye digitale muligheder, som vil kunne få væsentlig samfundsmæssig betydning.
- 2) Udstedelse af tilladelse er af betydning for anvendelse af radiofrekvenser, som er nødvendig for nød- og beredskabstjenesternes opgaveløsning eller for løsning af opgaver vedrørende transportinfrastruktur, som vurderes at have væsentlig samfundsmæssig betydning.
- 3) Udstedelse af tilladelse er af betydning for tjenester, hvis udbredelse vurderes at have stor samfundsmæssig betydning, og hvor udbredelse i hele landet ikke kan forventes varetaget af markedet i tilstrækkeligt omfang.

§ 3. Bekendtgørelsen træder i kraft den ~~21. december 2020~~ [...].

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. ~~1118 af 12. november 2019~~ 1890 af 9. december 2020 om det frekvenspolitiske rammemandat ophæves.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, den [...]

Dan Jørgensen

/ Stine Leth Rasmussen

¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, som gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/1972/EU af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (omarbejdning), EU-Tidende 2018, nr. L 321, side 36.

Det frekvenspolitiske rammemandat

I. Målsætninger for Energistyrelsens frekvensadministration

1. Frekvensadministrationen skal fremme udvikling og vækst for at understøtte, at Danmark kan være blandt de førende i Europa inden for udrulning og anvendelse af de nyeste kommunikationsteknologier, herunder af net med meget høj kapacitet, og have de bedste rammevilkår for at udnytte dem.
Frekvensadministrationen skal understøtte udvikling af dansk knowhow, digitalisering, produktion, eksport, konkurrencekraft, omstillingsevne, den grønne omstilling og innovationsstyrke.
2. Frekvensadministrationen skal understøtte, at udrulning af digital infrastruktur i Danmark skal ske med udgangspunkt i en markedsbaseret udrulning og tjeneste- og teknologineutral regulering.
Frekvensadministrationen skal understøtte udvikling og udbud af konkurrencedygtig og velfungerende digital infrastruktur, så borgere og virksomheder i hele Danmark sikres forsyning med de nyeste kommunikationsteknologier og -tjenester.

II. Principper for Energistyrelsens frekvensadministration

1. Frekvensadministrationen skal være objektiv, gennemsigtig, ikke-diskriminerende og forholdsmæssigt afpasset.
2. Frekvensadministrationen skal i videst muligt omfang følge princippet om tjeneste- og teknologineutralitet, så valget af teknologier og tjenester, der anvendes og udbydes via teleinfrastrukturen, som udgangspunkt overlades til markedet.
3. Frekvensadministrationen skal i videst muligt omfang gennem regulatorisk forudsigelighed fremme effektive investeringer i nye tjenester og infrastruktur.

III. Strategier og aktiviteter for Energistyrelsens frekvensadministration

Strategierne for Energistyrelsens frekvensadministration skal bidrage til at udmønte de overordnede målsætninger, jf. afsnit I, herunder udbredelse af teleinfrastruktur samt forsyning med og adgang til kommunikationsteknologier og -tjenester for borgere og virksomheder. I forlængelse af strategierne angives en række aktiviteter, som Energistyrelsen skal udføre med henblik på at udmønte strategierne.

1. Udstedelse af tilladelser til at anvende radiofrekvenser

Strategi

- a) Der skal i videst muligt omfang udstedes tjeneste- og teknologineutrale tilladelser.
- b) Fleksibel anvendelse af radiofrekvenser skal kunne fremme udviklingen af nye tjenester og teknologier og fjerne barrierer for adgang til markedet, der skyldes, at radiofrekvenser ikke er tilgængelige for en given tjeneste eller teknologi.
- c) Tilladelser skal udstedes hurtigst muligt.

Aktiviteter

- 1.1 Energistyrelsen udsteder tilladelser hurtigst muligt og maksimalt seks uger fra modtagelsen af den fuldstændige ansøgning.

- 1.2 Energistyrelsen fastsætter vilkår i frekvenstilladelser om at anvende en bestemt teknologi eller udbyde en bestemt tjeneste, hvis det for eksempel er nødvendigt for at undgå uacceptable forstyrrelser eller for at opfylde en almennyttig målsætning som effektiv anvendelse af radiofrekvenser.
- 1.3 Energistyrelsen gør, hvor det er muligt, eksisterende tilladelser teknologi- og tjenesteneutrale efter tilladelsesindehaverens ansøgning.
- 1.4 Energistyrelsen giver i bekendtgørelse om fastlæggelse af rammerne for anvendelse og indbyrdes prioritering af de samlede radiofrekvensressourcer (frekvensplan) mulighed for fleksibel anvendelse af radiofrekvenser, hvor det er muligt inden for rammerne af de relevante internationale beslutninger.
- 1.5 Energistyrelsen understøtter, at radiofrekvenser til brug for landmobil radiokommunikation anvendes mere effektivt, herunder ved at udstede tilladelser til kanaler med mindre båndbredde end 25 kHz, [som kan afhjælpe stor geografisk betinget efterspørgsel, samt ved at søge at indgå aftaler om enklere procedurer for frekvenskoordinering med nabolande](#).
- 1.6 Energistyrelsen tillader flere frekvensanvendelser i et frekvensbånd, eventuelt i form af flere tilladelser til at anvende de samme radiofrekvenser, hvis Energistyrelsen vurderer, at frekvensanvendelserne kan sameksistere uden at skabe uacceptable forstyrrelser for andre brugere af radiofrekvenser. Ingen brugere af radiofrekvenser får således en eksklusiv ret til at anvende radiofrekvenser.
- 1.7 [Energistyrelsen vurderer, om frekvensbåndet 6425-7125 MHz kan anvendes tilladelsesfrit til Wi-Fi og 5G på lige tekniske vilkår.](#)
- 1.8. [Energistyrelsen undersøger mulighederne og interessen for at tage yderligere frekvensbånd i brug til radiokædeformål.](#)
- 1.9 Energistyrelsen fastsætter auktionsformer, der giver aktørerne størst mulig fleksibilitet til selv at bestemme frekvenssammensætningen og placeringen i det pågældende frekvensbånd samt sikrer en effektiv og smidig auktionsproces.
- 1.10 Energistyrelsen fastsætter ved auktioner efter frekvenslovens § 12 en auktionsform, som i videst muligt omfang sikrer en hurtig gennemførelse af processen.
- 1.11 Energistyrelsen inddrager relevante myndigheder i forbindelse med udstedelse af frekvenstilladelser.
- 1.12 Energistyrelsen underretter Europa-Kommissionen, hvis der efter frekvenslovens § 7 a udstedes tilladelser til at anvende radiofrekvenser til et andet formål end det harmoniserede formål, og om resultatet af en eventuel vurdering af grundlaget for at udstede sådanne tilladelser.
- 1.13 Når der ved tekniske gennemførelsesforanstaltninger er blevet fastsat harmoniserede betingelser for adgang til og anvendelse af radiofrekvenser til trådløse bredbåndsnet og -tjenester arbejder Energistyrelsen for, at radiofrekvenserne kan anvendes til formålet senest 30 måneder efter vedtagelsen af EU-retsakten eller hurtigst muligt efter, at en tilladelse efter frekvenslovens § 7 a til at anvende radiofrekvenserne til et andet formål end det harmoniserede formål er udløbet.
- 1.14 Energistyrelsen kan udsætte fristen i pkt. 1.11 for et bestemt frekvensbånd, hvis betingelserne i teledirektivet er opfyldt.²⁾ Energistyrelsen underretter i sådanne tilfælde de øvrige medlemsstater og Europa-Kommissionen og angiver grunden til udsættelsen af fristen.
- 1.15 Energistyrelsen arbejder for, at omkostninger ved at anvende radiofrekvenser, herunder frekvensafgifter og tilladelsespriser, er på et niveau, der sikrer effektiv tildeling og anvendelse af radiofrekvenser. Energistyrelsen skal bl.a. tage hensyn til værdien af tilladelserne ved eventuel alternativ anvendelse af radiofrekvenserne, når der fastsættes mindstepriser for tilladelser, og at omkostninger ved at anvende radiofrekvenser afspejler tilladelsesvilkårene samt i muligt omfang fastsætte betalingsordninger, der er knyttet til den faktiske mulighed for at anvende radiofrekvenserne.

2) Betingelserne for, at medlemsstaterne kan udsætte fristen for at give adgang til og muliggøre anvendelsen af harmoniserede radiofrekvenser til trådløst bredbånd, fremgår af teledirektivets artikel 53, stk. 3 og 4.

2. Elektroniske kommunikationsnet og -tjenester

- a) Mulighederne for bredde og mangfoldighed i udbuddet af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester skal fremmes.
- b) Radiofrekvenser skal også kunne anvendes ikke-kommercielt, og brugere af radiofrekvenser skal kunne anvende radiofrekvenser til eget brug.
- c) Flest mulige udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester og brugere af radiofrekvenser skal have adgang til tilstrækkelig frekvenskapacitet til at opbygge og sikre høj kvalitet af og kapacitet i teleinfrastrukturen.

Aktiviteter

- 2.1 Energistyrelsen sikrer brugere af radiofrekvenser mulighed for at etablere trådløse systemer, herunder bredbåndssystemer, til eget brug, i det omfang efterspørgslen tilsiger det, og det er muligt.
- 2.2 Energistyrelsen understøtter, at radiofrekvenser også kan anvendes til satellittjenester, så disse fortsat kan anvendes til dette formål uden uacceptable forstyrrelser. Energistyrelsen sikrer, at udbydere af satellittjenester kan få udstedt tilladelser, så Energistyrelsen kan tage højde for satellitanvendelsen ved udstedelse af tilladelser til andre formål i samme frekvensbånd.
- 2.3 [Energistyrelsen arbejder for at sikre adgang til de nødvendige frekvensressourcer for tjenester til vejr- og klimaformål.](#)

3. Varetagelse af væsentlige samfundsmæssige hensyn

Strategi

- a) Forbedring af mobildækningen i hele landet skal fortsat prioriteres.
- b) Der skal være ens retningslinjer og en smidig sagsgang i forbindelse med opfyldelse af dækningskrav i frekvenstilladelser, så dækningskrav kan opfyldes så hurtigt og effektivt som muligt.

Aktiviteter

- 3.1 Energistyrelsen tilvejebringer grundlaget for, at der kan fastsættes ambitiøse dækningskrav om mobil tale og mobilt bredbånd i frekvenstilladelinger, så mobildækningen fortsat kan forbedres i hele Danmark, herunder i tyndtbefolkede områder.
- 3.2 Når Energistyrelsen har konstateret frekvensknaphed, og at der er væsentlige samfundsmæssige hensyn som nævnt i § 2, nr. 1-3, at varetage ved tildelingen eller udstedelsen af tilladelser, indstiller Energistyrelsen, at klima-, energi- og forsyningsministeren træffer beslutning om tildelingsmetode. I den forbindelse vurderer Energistyrelsen, om radiofrekvenserne er egnede til at skabe god dækning for eksempel med mobil tale eller mobilt bredbånd med henblik på, at der kan fastsættes relevante vilkår i tilladelserne.
- 3.3 I de tilfælde, hvor der skal holdes auktion, overvejer Energistyrelsen forskellige, relevante auktionsformer ud fra den pågældende auktions formål og de hensyn, der skal varetages ved udstedelse af tilladelser til at anvende de pågældende radiofrekvenser.
- 3.4 Energistyrelsen fremmer gennem dialog med mobilsekskaberne og relevante statslige og kommunale aktører en smidig opfyldelse af dækningskrav.
- 3.5 Energistyrelsen sikrer gennem tilsyn med tilladelsesindehaveres overholdelse af vilkårene i udstedte tilladelser til at anvende radiofrekvenser, at dækningskrav opfyldes rettidigt.

4. Fremme af nye teknologier og tjenester

Strategi

- a) Energistyrelsen understøtter, at der er de bedst mulige rammer for udrulning og anvendelse af nye teknologier og tjenester.

b) Energistyrelsen understøtter, at der er de bedst mulige rammer for at anvende radiofrekvenser til forsøg med henblik på at udvikle innovative teknologier og tjenester.

Aktiviteter

- 4.1 Energistyrelsen etablerer et sekretariat for anvendelse af nye teknologier. Sekretariatet skal bl.a. udbrede viden om nye og fremtidige kommunikationsteknologier samt fremme udrulningen og anvendelsen af forskellige teknologier, for eksempel 5G, og digitaliseringens potentiale i forhold til den grønne omstilling.
- 4.2 Energistyrelsen arbejder for, at der er tilstrækkelige frekvensressourcer til mobile bredbåndstjenester, og sikrer, at der afsættes yderligere radiofrekvenser til formålet, når der internationalt er truffet beslutning om at anvende konkrete frekvensbånd hertil.
- 4.3 Energistyrelsen kortlægger behovet for frekvenser til individuelle virksomhedsløsninger (private net) og undersøger, i hvilket omfang, frekvenser, der er egnede til private net, kan stilles til rådighed for virksomheder og myndigheder for at fremme innovative løsninger.
- 4.4 Energistyrelsen sikrer, at radiofrekvenserne 3,4-3,8 GHz kan anvendes til forsøg med 5G-tjenester, indtil der er udstedt tilladelser i frekvensbåndet til brug for udrulning til mobilkommunikationarbejder for, at det vil være muligt at anvende frekvensbåndet 3,8-4,2 GHz til offentlige 5G-tjenester, herunder afdækker styrelsen, i hvilket omfang der er interesse for at anvende dele af frekvensbåndet til private 5G-net. Energistyrelsen fastlægger gennem inddragelse af relevante interessenter, herunder broadcastere, mobiloperatører og virksomheder i øvrigt samt myndigheder, hvordan 3,8-4,2 GHz-frekvensbåndet kan afsættes og administreres hensigtsmæssigt, bl.a. ved at frekvensanvendelsen kan sameksistere med anden frekvensanvendelse i frekvensbåndet og i tilgrænsende frekvensbånd.
- ~~4.5 Energistyrelsen implementerer den nationale 5G-handlingsplan for Danmark.~~
- ~~4.5 Energistyrelsen afvikler møder i et brancheforum med henblik på dialog med relevante interessenter, herunder om at fremme udrulningen og anvendelsen af forskellige teknologier, for eksempel 5G, og andre relaterede problemstillinger på teleområdet. Møderne afvikles efter behov og som udgangspunkt mindst to gange årligt.~~
- 4.5 Energistyrelsen undersøger regelmæssigt mulighederne for, hvordan de nuværende frekvensafgifter kan justeres for at fremme effektiv anvendelse af radiofrekvenser.
- 4.6 Energistyrelsen opdaterer frekvensstrategien efter behov, så det sikres, at frekvensressourcerne administreres så effektivt som muligt, og at radiofrekvenser i videst muligt omfang stilles rettidigt til rådighed for brugere af radiofrekvenser. Frekvensstrategien bidrager til, at manglende adgang til de nødvendige frekvensressourcer ikke udgør en barriere for adgang til markedet og det vækstpotentiale, der ligger i anvendelse af nye teknologier og tjenester.
- 4.7 Energistyrelsen udsteder tilladelser til at anvende radiofrekvenser til forsøg, hvor der er tale om afprøvning af nye tjenester eller innovativ anvendelse af radiofrekvenser, det ikke hæmmer konkurrencen på markedet eller hindrer effektiv anvendelse af frekvenser, og der ikke umiddelbart opstår knaphed på radiofrekvenser til det formål, som radiofrekvenserne er afsat til i frekvensplanen.
- 4.8 Energistyrelsen anvender oplysninger om resultater af forsøg til at fremme fleksibel anvendelse af radiofrekvenser.

5. Frekvensadministrationens understøttelse af klimadagsordenen

Strategi

a) Energistyrelsens frekvensadministration understøtter, at trådløse teknologier kan fremme den grønne dagsorden, herunder ved, at teleinfrastruktur kan bidrage til, at mere klimavenlige tekniske løsninger udvikles og tages i brug inden for andre sektorer.

Aktiviteter

5.1 Energistyrelsen undersøger, hvordan frekvensadministrationen kan fremme udviklingen mod en mere klimavenlig telesektor.

6. Radiofrekvenser til brug for forskellige former for radioudstyr

Strategi

a) Der skal i videst muligt omfang tilvejebringes nødvendige radiofrekvenser til anvendelse med forskellige former for radioudstyr.

Aktiviteter

- 6.1 Energistyrelsen sikrer, i det omfang efterspørgslen tilsiger det, og i det omfang det er muligt, frekvensressourcer til brug for Programme Making and Special Events (PMSE), der omfatter anvendelse af radiofrekvenser til for eksempel trådløse kameraer, videoforbindelser og mikrofoner, og analyserer under inddragelse af relevante interessenter mulighederne for bedre udnyttelse af eksisterende frekvensressourcer og identifikation af nye frekvensbånd til formålet.
- 6.2 Energistyrelsen sikrer, at radiofrekvenser til tilladelsesfri anvendelse til brug for short range devices (SRD) er til rådighed hurtigst muligt efter, at der på europæisk plan er truffet beslutning om harmonisering af de tekniske betingelser for anvendelsen af radiofrekvenser til dette formål.
- 6.3 Energistyrelsen følger i forhold til radiofrekvenser til droneformål udviklingen i efterspørgslen med henblik på at identificere, om der måtte opstå behov for at afsætte radiofrekvenser til formålet.

7. Inddragelse af branche og øvrige interessenter

Strategi

a) Aktører i branchen og øvrige relevante interessenter skal inddrages behørigt i forbindelse med frekvensadministrationen.

Aktiviteter

- 7.1 Energistyrelsen afvikler møder i et brancheforum med henblik på dialog med relevante interessenter. Møderne afvikles efter behov og som udgangspunkt mindst to gange årligt.
- 7.2 Ved Energistirelsens inddragelse af aktører i branchen og øvrige relevante interessenter ved generelle høringer eller partshøringer skal de pågældende som udgangspunkt have en frist på fire uger til at fremføre deres synspunkter, medmindre der foreligger ekstraordinære omstændigheder, eller andet aftales mellem Energistyrelsen og en aktør eller interessent.
- 7.3 Energistyrelsen offentliggør høringer og de beslutninger, der træffes efter de enkelte høringer, sammen med begrundelser herfor.
- 7.4 Energistyrelsen gennemfører høringer over den fremtidige anvendelse af radiofrekvenser og fremlysninger af ledige tilladelser og offentliggør resultatet heraf hurtigst muligt.
- 7.5 Hvis Energistyrelsen overvejer at holde auktion eller et offentligt udbud eller ændre vilkår i tilladelser, orienterer Energistyrelsen alle berørte aktører og øvrige interessenter om det med en begrundelse for de påtænkte aktiviteter.
- 7.6 Energistyrelsen skal ved tilrettelæggelsen af en auktion eller et offentligt udbud navnlig tage hensyn til, at brugerne af radiofrekvenser sikres de størst mulige fordele, og at konkurrencen fremmes, samt om nødvendigt tage en begrænsning af antallet af tilladelser op til revision med jævne mellemrum eller på baggrund af en begrundet anmodning af de berørte virksomheder. Aktørerne og interessenterne skal have lejlighed til at fremføre deres synspunkter i forhold til de påtænkte aktiviteter.
- 7.7 Hvis Energistyrelsen konstaterer en mulig overtrædelse af frekvenslovgivningen eller vilkår i tilladelser udstedt i medfør heraf, skal indehaveren af tilladelsen underrettes Energistyrelsen den pågældende part herom det og fastsætter ved partshøring Der kan fastsættes en kortere frist end fire uger på, som

udgangspunkt en frist på 10 arbejdsdage for tilladelsesindehaveren parten til at fremføre sine synspunkter, hvis den konstaterede mulige overtrædelse udgør en umiddelbar og alvorlig trussel for den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, eller hvis overtrædelsen vil skabe alvorlige økonomiske eller driftsmæssige problemer for andre brugere af radiofrekvenser, kan Energistyrelsen fastsætte en kortere frist for parten. Er problemstillingen teknisk eller juridisk særligt kompleks eller i øvrigt potentielt særligt indgribende over parten, kan Energistyrelsen fastsætte en længere frist for parten.

7.8 Energistyrelsen gennemfører høring af alle relevante interessenter i forbindelse med forelæggelse af et udkast til et frekvenspolitisk rammemandat for klima-, energi- og forsyningsministeren.

8. Mindst mulig administrativ byrde for brugere af radiofrekvenser

Strategi

- a) Frekvensadministrationen skal medføre færrest mulige administrative byrder for brugerne af radiofrekvenser.
- b) Anvendelse af radiofrekvenser skal så vidt muligt være tilladelsesfri.

Aktiviteter

8.1 Hvor det er muligt, og navnlig hvor det godtgøres, at der kun er ubetydelig risiko for uacceptable forstyrrelser, fritager Energistyrelsen anvendelse af radiofrekvenser fra krav om tilladelse.

8.2 Energistyrelsen udsteder hurtigst muligt nye tilladelser i forbindelse med overdragelser af tilladelser.

8.3 Energistyrelsen sikrer, at 66-71 GHz-frekvensbåndet fortsat kan anvendes tilladelsesfrit med lige adgang for eksisterende og kommende anvendelser, så evt. anvendelse til mobilt bredbånd sker i overensstemmelse med den gældende harmonisering.

8.4 Energistyrelsen undersøger mulighederne for at udstede tilladelser i visse frekvensbånd til radiokædeanvendelse uden fastsættelse af individuelle tekniske vilkår ("light licensing").

8.5 Energistyrelsen undersøger, om adgangen til korttidsanvendelse af landmobile frekvenser til større arrangementer kan lettes.

9. Tilsyn med anvendelse af radiofrekvenser

Strategi

- a) Gennem tilsyn understøttes, at radiofrekvenser anvendes effektivt, og at elektroniske kommunikationstjenester kan anvendes uden uacceptable forstyrrelser.

Aktiviteter

9.1 Energistyrelsen medvirker til at sikre, at radioudstyr anvendes i overensstemmelse med gældende lovgivning.

9.2 Energistyrelsen medvirker til at sikre, at anvendelse af radiofrekvenser sker i overensstemmelse med gældende regler og vilkår.

9.3 Energistyrelsen medvirker til at afhjælpe uacceptable forstyrrelser, der ikke skyldes overtrædelse af regler eller vilkår.

9.4 Energistyrelsen sikrer, at forstyrrelser, hvor der kan være fare for menneskers liv eller helbred, bringes hurtigt til ophør.

10. Radio og tv

Strategi

a) Regeringens mediepolitik skal understøttes ved, at mediepolitiske beslutninger om anvendelse af de radiofrekvenser, der er afsat til radio- eller tv-tjenester, herunder for at fremme effektiv anvendelse af disse radiofrekvenser, gennemføres.

Aktiviteter

10.1 Energistyrelsen sikrer mulighed for, at udbydere kan kombinere elektroniske kommunikationstjenester med radio- eller tv-net for eksempel ved hjælp af radiofrekvenser afsat til radio- eller tv-formål.

11. Forsvarets anvendelse af radiofrekvenser

Strategi

- a) Forsvarets behov for radiofrekvenser skal tilgodeses, så Danmark kan leve op til de lovgivningsmæssige krav såvel nationalt som internationalt, herunder de forpligtelser, som følger af FN- og NATO-samarbejdet, under hensyntagen til civil anvendelse af radiofrekvenser.
- b) Civile tjenester skal i øget omfang have adgang til frekvensbånd, som forsvaret hidtil har anvendt eksklusivt.

Aktiviteter

11.1 Energistyrelsen arbejder for, at civile tjenester får adgang til at dele de frekvensbånd, forsvaret anvender, i det omfang det er muligt, og der er efterspørgsel herefter.

11.2 Forsvarets anvendelse af frekvensbånd, som ikke er identificeret til eksklusiv militær anvendelse i frekvensplanen, sker efter frekvenslovens almindelige regler.

IV. Strategier og aktiviteter for Energistyrelsens deltagelse i frekvenssamarbejdet i EU og i det øvrige internationale frekvenssamarbejde

Strategierne for Energistyrelsens deltagelse i frekvenssamarbejdet i EU og i det øvrige internationale frekvenssamarbejde skal bidrage til at udmønte målsætningerne og principperne samt strategierne og aktiviteterne for Energistyrelsens frekvensadministration, jf. afsnit I-III. I forlængelse af strategierne [for Energistyrelsens deltagelse i det internationale frekvenssamarbejde](#) angives en række aktiviteter, som Energistyrelsen skal udføre med henblik på at udmønte strategierne.

Strategi

- a) Danske interesser skal varetages i internationale fora, herunder i EU, Den Europæiske Forsamling af Post- og Telymyndigheder (CEPT) og Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU), ved at påvirke de beslutninger, der træffes, og ved at udveksle information og viden.
- b) I det internationale frekvenssamarbejde skal Danmark arbejde for global eller europæisk harmonisering af de tekniske rammer for at anvende radiofrekvenser, hvor det er vigtigt for at sikre udbuddet af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller af udstyr til at anvende sådanne tjenester.
- c) Der skal i det internationale frekvenssamarbejde i videst muligt omfang identificeres flere radiofrekvenser til mobilt bredbånd og tilladelsesfri anvendelse.

Aktiviteter

1. Energistyrelsen indhenter relevante faglige bidrag fra danske interessenter til brug for deltagelse i det internationale frekvenssamarbejde og deltager i relevante EU-, ITU- og CEPT-fora, hvor beslutninger om frekvenstildeling, frekvensallokering og harmonisering af de tekniske betingelser for frekvensanvendelse træffes.
2. [Energistyrelsen bidrager i relevante internationale fora til, at det undersøges, hvordan trådløse teknologier kan understøtte den grønne dagsorden.](#)

3. Energistyrelsen støtter ~~i det internationale samarbejde~~ undersøgelser af mulighederne for at anvende radiofrekvenser til Internet of Things (IoT) til løsning af klimarelaterede problemstillinger, for eksempel smart city- og smart grid-løsninger.
4. Energistyrelsen følger ITU-samarbejdet på transportområdet (maritim, luftfart og jernbane) i de tilfælde, hvor Danmark har konkrete interesser.
5. Energistyrelsen samarbejder med relevante myndigheder i andre lande, EU-medlemsstater og Europa-Kommissionen om den strategiske planlægning, koordinering og harmonisering på frekvensområdet. Energistyrelsen arbejder bl.a. for, at der tages hensyn til økonomiske, sikkerhedsmæssige, sundhedsmæssige, kulturelle, videnskabelige, sociale og tekniske aspekter samt til offentlighedens interesser, ytringsfrihed og de forskellige interesser hos grupper af brugere af radiofrekvenser.
6. Energistyrelsen bidrager gennem samarbejde med relevante myndigheder i andre medlemsstater og Europa-Kommissionen til at koordinere tiltag i EU vedrørende radiofrekvenser, herunder harmoniserede betingelser for adgang til og effektiv anvendelse af radiofrekvenser.
7. [Energistyrelsen arbejder for, at 40,5-43,5 GHz-frekvensbåndet harmoniseres til brug for mobilt bredbånd i Europa.](#)
8. [Energistyrelsen arbejder for global og europæisk harmonisering af flere frekvenser til brug for Wi-Fi.](#)
9. [Energistyrelsen deltager med fokus på anvendelse til mobile formål, herunder private net, i arbejdet om en kommende europæisk harmonisering af 3,8-4,2 GHz-frekvensbåndet.](#)
10. [Energistyrelsen arbejder for, at mobil anvendelse af frekvensbåndet 470-694 MHz bliver mulig under forudsætning af, at den nuværende anvendelse af frekvenserne til broadcast kan fortsætte, så længe den er relevant. I den forbindelse arbejder Energistyrelsen for, at der fortsat er relevante frekvensmuligheder til rådighed for PMSE.](#)
11. For at støtte den strategiske planlægning og koordinering af tiltag på frekvensområdet i EU samarbejder Energistyrelsen med relevante myndigheder i andre medlemsstater og med Europa-Kommissionen gennem Frekvenspolitikgruppen og efter disses anmodning også med Europa-Parlamentet og Ministerrådet. Samarbejdet skal bl.a. bidrage til at udvikle bedste praksis på frekvensområdet, fremme koordineringen mellem medlemsstaterne og koordinere udstedelse af og vilkår for tilladelser til at anvende radiofrekvenser.
12. Energistyrelsen sikrer, at anvendelse af radiofrekvenser i Danmark tilrettelægges, så harmoniserede radiofrekvenser kan anvendes i andre medlemsstater i overensstemmelse med EU-retten.
13. Energistyrelsen samarbejder med relevante myndigheder i andre medlemsstater om koordinering af anvendelse af radiofrekvenser for at forhindre uacceptable forstyrrelser af frekvensanvendelse og med tredjelande, som forhindrer, at harmoniserede radiofrekvenser anvendes i EU.
14. Energistyrelsen kan bede Frekvenspolitikgruppen om at mægle i forhold til andre medlemsstater i forbindelse med koordinering eller uacceptable forstyrrelser af frekvensanvendelse.
15. Energistyrelsen tager hensyn til henstillinger på frekvensområdet, som Europa-Kommissionen vedtager for at sikre den harmoniserede anvendelse af og fremme opfyldelsen af målene i teledirektivet. Undlader Energistyrelsen at følge en henstilling, begrundes Energistyrelsen det over for Europa-Kommissionen.
16. Energistyrelsen kan samarbejde med myndigheder i andre medlemsstater og Frekvenspolitikgruppen om at fastlægge en fælles tildelingsproces for udstedelse af tilladelser til at anvende radiofrekvenser og gennemføre udvælgelsesproceduren i fællesskab, hvis det i konkrete tilfælde er relevant. Hvis Energistyrelsen ikke indgår i et sådant samarbejde, selvom en aktør på det danske marked har udtrykt interesse for det, orienterer Energistyrelsen aktøren om grunden til det.
17. Når Energistyrelsen skal holde auktion eller offentligt udbud over radiofrekvenser harmoniseret til trådløse bredbåndsnet og -tjenester, sender Energistyrelsen også offentlige høringer om udkast til auktions- eller udbudsmateriale til Frekvenspolitikgruppen og angiver, om og hvornår der ønskes et peer review-forum i Frekvenspolitikgruppen om materialet.³⁾
18. Energistyrelsen deltager i et eventuelt ekstraordinært peer review-forum om Energistyrelsens udkast til auktions- eller udbudsmateriale, som Frekvenspolitikgruppen indkalder til.⁴⁾

- 3) Procedurene for et peer review-forum fremgår af teledirektivets artikel 35, stk. 1 og stk. 4-9, og pkt. 9 og 10 i Frekvenspolitikgruppens forretningsorden.
- 4) Procedurene for et ekstraordinært peer review-forum fremgår af teledirektivets artikel 35, stk. 2-6 og stk. 8, og pkt. 11 i Frekvenspolitikgruppens forretningsorden.